EUROPOS CENTRINIO BANKO GAIRĖS (ES) 2021/2253

2021 m. lapkričio 2 d.

kuriomis nustatomi Eurosistemos etikos kodekso principai (ECB/2021/49)

(nauja redakcija)

EUROPOS CENTRINIO BANKO VALDANČIOJI TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 127 ir 128 straipsnius,

atsižvelgdama į Europos centrinių bankų sistemos ir Europos Centrinio Banko statutą, ypač į jo 12 straipsnio 1 dalį ir 14 straipsnio 3 dalį, kartu su 5 ir 16 straipsniais,

kadangi:

(1) reikia padaryti nemažai Europos Centrinio Banko gairių (ES) 2015/855 (ECB/2015/11) ([1]) dalinių pakeitimų. Dėl aiškumo Gaires (ES) 2015/855 (ECB/2015/11) reikėtų išdėstyti nauja redakcija;

(2) kad galėtų vykdyti uždavinius, pagal Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo pavestus Europos Centriniam Bankui (ECB) ir tų valstybių narių, kurių valiuta yra euro, nacionaliniams centriniams bankams (NCB) (toliau – Eurosistema), Eurosistema laikosi nepriklausomumo, atskaitomybės, skaidrumo principų ir išlaiko aukščiausius profesinės etikos ir sąžiningumo standartus, įskaitant netinkamo elgesio ir priekabiavimo netoleravimą. Valdymo sistema, kuri apsaugo šiuos principus ir standartus, yra pagrindinis elementas užtikrinant Eurosistemos patikimumą ir yra būtina siekiant užtikrinti prižiūrimų subjektų, pinigų politikos kitų sandorio šalių ir Sąjungos piliečių pasitikėjimą;

(3) atsižvelgdama į tai ir sustiprindama jau anksčiau taikytinas Europos Centrinio Banko gaires ECB/2002/6 ([2]), 2015 m. Valdančioji taryba priėmė Gaires (ES) 2015/855 (ECB/2015/11), įtvirtinusias Eurosistemos bendro etikos kodekso principus (toliau – Eurosistemos etikos kodeksas), kuriais užtikrinamas Eurosistemos patikimumas ir reputacija, taip pat visuomenės pasitikėjimas ECB ir Eurosistemos NCB organų narių ir personalo narių sąžiningumu ir nešališkumu;

(4) Valdančioji taryba laikosi nuomonės, kad, siekiant išlaikyti aukščiausius profesinės etikos ir sąžiningumo standartus, turėtų būti toliau plėtojami esami bendri minimalūs standartai ir taisyklės, kuriais siekiama užkirsti kelią prekybai vertybiniais popieriais pasinaudojant viešai neatskleista informacija ir pasinaudojimui nevieša Eurosistemos informacija, taip pat kuriais siekiama užkirsti kelią interesų konfliktams ir juos valdyti. Šiuo tikslu Valdančioji taryba mano, jog svarbu, kad ECB ir nacionaliniai centriniai bankai priimtų priemones, kuriomis būtų siekiama išvengti net regimybės, jog prekiaujama vertybiniais popieriais pasinaudojant viešai neatskleista informacija, pasinaudojama nevieša informacija ar kyla galimi interesų konfliktai. Nors ECB ir NCB, nustatydami tinkamiausią tokių priemonių sistemą, turėtų turėti tam tikrą veiksmų laisvę, siekiant tinkamai apsaugoti Eurosistemos reputaciją taip pat svarbu, kad suderintų priemonių rinkinys, visų pirma, susijęs su ypatingos svarbos asmeninių finansinių sandorių taisyklėmis, būtų taikomas bent ECB ir NCB personalo nariams, vykdantiems Eurosistemos uždavinius. Tos suderintos priemonės taip pat turėtų būti taikomos vidaus organo nariams, vykdantiems administracines ir (arba) konsultacines funkcijas, tiesiogiai ar netiesiogiai susijusias su NCB vykdomų Eurosistemos uždavinių įgyvendinimu;

([1]) 2015 m. kovo 12 d. Europos Centrinio Banko gairės (ES) 2015/855, nustatančios Eurosistemos etikos kodekso principus ir panaikinančios Gaires ECB/2002/6 dėl minimalių standartų Europos Centriniam Bankui ir nacionaliniams centriniams bankams, naudojamų vykdant pinigų politikos operacijas, valiutos keitimo operacijas su Europos Centrinio Banko užsienio atsargomis ir valdant Europos Centrinio Banko užsienio atsargas (ECB/2015/11) (OL L 135, 2015 6 2, p. 23).

([2]) 2002 m. rugsėjo 26 d. Europos centrinio banko gairės, dėl minimalių standartų Europos centriniam bankui ir nacionaliniams centriniams bankams, naudojamų vykdant pinigų politikos operacijas, valiutos keitimo operacijas su Europos centrinio banko užsienio atsargomis ir valdant Europos centrinio banko užsienio atsargas (ECB/2002/6) (OL L 270, 2002 10 8, p. 14).

(5) siekiant dar labiau apsaugoti prižiūrimų subjektų, pinigų politikos kitų sandorių šalių ir Sąjungos piliečių pasitikėjimą tuo, kad ECB ir nacionalinių centrinių bankų personalo nariai, taip pat jų organų nariai vykdo savo funkcijas būdami visiškai profesiškai nešališki, reikėtų vengti situacijų, kurios gali būti suvokiamos kaip interesų konfliktas. Šiuo tikslu turėtų būti reikalaujama, kad prieigą prie jautrios rinkos informacijos turintys personalo nariai ir organų nariai, vykdydami asmeninius finansinius sandorius, laikytųsi konkrečių taisyklių ir standartų, ypač kai tuose sandoriuose dalyvauja kontroliuojamos įmonės;

(6) nors Eurosistemos etikos kodeksas taikomas tik vykdant Eurosistemos uždavinius, siekdama užtikrinti kuo didesnę sąžiningumo ir gero valdymo standartų darną visuose nacionaliniuose centriniuose bankuose ir nacionalinėse kompetentingose institucijose (NKI), Valdančioji taryba priėmė Europos Centrinio Banko gaires (ES) 2015/856 (ECB/2015/12) ([3]), kuriomis nustatomi Bendro priežiūros mechanizmo etikos kodekso principai (toliau – BPM etikos kodeksas), taikomi ECB ir NKI vykdant priežiūros uždavinius;

(7) Gairėse (ES) 2015/855 (ECB/2015/11) nustatytus principus papildė Valdančiosios tarybos patvirtinta ir į kiekvieno Eurosistemos centrinio banko priimtas vidaus taisykles ir praktiką perkelta Eurosistemos etikos kodekso įgyvendinimo (angl. *Eurosystem Ethics Framework Implementation* (EEFI)) praktika ([4]). Ši EEFI praktika, įskaitant, visų pirma, įgyvendinimo praktiką Nr. 4, susijusią su atitikties užtikrinimo funkcija, turėtų būti įtraukta į peržiūrėtą Eurosistemos etikos kodeksą taip, kad būtų apsaugotas kiekvieno Eurosistemos centrinio banko organizacinio savarankiškumo principas;

(8) siekiant užtikrinti, kad Eurosistemos etikos kodekse ir toliau būtų atsižvelgiama į tinkamus standartus ir geriausią praktiką, kuriais atsižvelgiama į naujausius centrinės bankininkystės bendruomenės ir Sąjungos institucijų pasiekimus, Gairėse (ES) 2015/855 (ECB/2015/11) numatyta, kad Valdančioji taryba turi reguliariai atlikti jų peržiūrą. Įsigaliojus ECB aukšto lygio tarnautojų elgesio kodeksui ([5]) (toliau – Bendras kodeksas), buvo dar labiau sugriežtinti vienodi profesinės etikos standartai visiems ECB aukšto lygio organų nariams ir jų pakaitiniams nariams. Atsižvelgdama į tai, Valdančioji taryba mano, kad būtina pakoreguoti esamus Eurosistemos etikos kodekse įtvirtintus standartus;

(9) siekdama sukurti tarpinstitucinį forumą, kuriame būtų diskutuojama etikos ir atitikties užtikrinimo klausimais, taip pat klausimais, susijusiais su Gairių (ES) 2015/855 (ECB/2015/11) ir Gairių (ES) 2015/856 (ECB/2015/12) įgyvendinimu, Valdančioji taryba įsteigė Etikos ir atitikties užtikrinimo pareigūnų darbo grupę (angl. *Ethics and Compliance Officers Task Force*, ECTF). Atsižvelgdama į didėjančią šių klausimų svarbą ir dėl to atsirandantį poreikį siekti dar aukštesnių standartų Eurosistemos lygiu, taip pat remti nuoseklų Eurosistemos etikos kodekso įgyvendinimą, Valdančioji taryba nusprendė, kad tikslinga išplėsti ECTF atsakomybę ir paversti ją nuolatine etikos ir atitikties konferencija (angl. *Ethics and Compliance Conference*, ECC). Ši didesnė atsakomybė turėtų sudaryti sąlygas Eurosistemai tinkamai spręsti iššūkius, susijusius su sąžiningumo ir gero valdymo standartų dinamišku pobūdžiu;

(10) siekiant užtikrinti bendrą šių etikos kodeksų darną, reikėtų toliau plėtoti pagrindines Gairėse (ES) 2015/855 (ECB/2015/11) ir Gairėse (ES) 2015/856 (ECB/2015/12) įtvirtintas sąvokas, susijusias su interesų konfliktais, dovanų priėmimu ir svetingumu, ir draudimu pasinaudoti nevieša informacija, ir suderinti jas su Bendru kodeksu. Visų pirma, siekiant veiksmingai spręsti problemas, susijusias su centrinių bankų ir privačiojo sektoriaus, ypač finansų rinkos dalyvių, „sukamųjų durų“ reiškiniu, apribojimai prieš įsidarbinimą ir pasibaigus tarnybos laikotarpiui turėtų būti taikomi ne tik Eurosistemos aukštesnes pareigas užimantiems darbuotojams, kurie atsiskaito tiesiogiai vykdomajam lygmeniui;

(11) nors Eurosistemos etikos kodeksas taikomas tik vykdant Eurosistemos uždavinius, vis dėlto pageidautina, kad Eurosistemos centriniai bankai taikytų lygiaverčius standartus savo organų nariams, savo personalo nariams ir kitiems subjektams, kurie vykdo ne Eurosistemos uždavinius;

(12) šių gairių nuostatos nedaro poveikio taikytiniems nacionalinės teisės aktams, visų pirma, darbo teisės aktams;

([3]) 2015 m. kovo 12 d. Europos Centrinio Banko gairės (ES) 2015/856, kuriomis nustatomi Bendro priežiūros mechanizmo etikos kodekso principai (ECB/2015/12) (OL L 135, 2015 6 2, p. 29).

([4]) 2015 m. kovo 12 d. Eurosistemos etikos kodekso įgyvendinimo praktika, paskelbta interneto svetainėje *EUR-Lex*.

([5]) Europos Centrinio Banko aukšto lygio tarnautojų elgesio kodeksas (OL C 89, 2019 3 8, p. 2).

(13) šių gairių nuostatos neturėtų daryti poveikio Bendram kodeksui ir bet kokiems kitiems konkrečiose srityse nustatytiems etiško elgesio reikalavimams, kurie atitinka bent Eurosistemos etikos kodekso principus,

PRIĖMĖ ŠIAS GAIRES:

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Taikymo sritis

1. Šios gairės taikomos Eurosistemos centriniams bankams, kai jie vykdo Eurosistemos uždavinius. Vidaus taisyklės, kurias Eurosistemos centriniai bankai patvirtina vykdydami šių gairių nuostatas, taikomos jų personalo nariams ir jų organų nariams.

2. Eurosistemos centriniai bankai siekia, kiek tai teisiškai yra įmanoma, kad pareigos, apibrėžtos įgyvendinant šių gairių nuostatas, būtų taikomos taip pat ir kitiems asmenims, kurie dalyvauja vykdant Eurosistemos uždavinius, tačiau nėra Eurosistemos centrinių bankų personalo nariai.

2 straipsnis

Apibrėžtys

Šiose gairėse:

(1) Eurosistemos centrinis bankas – Europos Centrinis Bankas arba valstybės narės, kurios valiuta yra euro, nacionalinis centrinis bankas;

(2) Eurosistemos uždavinys – pagal Sutartis ir Europos centrinių bankų sistemos ir Europos Centrinio Banko statutą Eurosistemai patikėtas uždavinys;

(3) Eurosistemos etikos kodeksas – šių gairių nuostatos, kurias įgyvendina kiekvienas Eurosistemos centrinis bankas;

(4) nevieša informacija – informacija, nepriklausomai nuo jos formos, susijusi su Eurosistemos centrinių bankų vykdomais Eurosistemos uždaviniais ir nepaskelbta viešai;

(5) jautri rinkos informacija – nevieša tikslaus pobūdžio informacija, kurios atskleidimas tikėtinai turėtų didelę įtaką turto kainoms arba kainoms finansų rinkose;

(6) personalo narys – bet kuris asmuo, darbo santykiais susijęs su Eurosistemos centriniu banku, išskyrus atvejus, kai tas asmuo išimtinai vykdo uždavinius, nesusijusius su Eurosistemos uždavinių vykdymu;

(7) organo narys – Eurosistemos centrinių bankų sprendimus priimančio ar kito vidaus organo narys, kuris nėra personalo narys, išskyrus atvejus, kai tam organo nariui pavedami tik uždaviniai, nesusiję su Eurosistemos uždavinių vykdymu;

(8) kontroliuojama įmonė – bet kuri iš nurodytų:

a) pinigų finansų įstaiga (PFĮ), kaip apibrėžta Europos Centrinio Banko reglamento (ES) 2021/379 (ECB/2021/2) ([6]) 2 straipsnio 1 dalies b punkte, išskyrus pinigų rinkos fondus;

([6]) 2021 m. sausio 22 d. Europos Centrinio Banko reglamentas (ES) 2021/379 dėl kredito įstaigų ir pinigų finansų įstaigų sektoriaus balanso straipsnių (ECB/2021/2) (OL L 73, 2021 3 3, p. 16).

b) ne PFĮ kredito įstaiga, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2021/379 (ECB/2021/2) 2 straipsnio 4 punkte;

c) vertybinių popierių atsiskaitymo sistema, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 909/2014 ([7]) 2 straipsnio 1 dalies 10 punkte, pagrindinė sandorio šalis (PSŠ), kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 648/2012 ([8]) 2 straipsnio 1 punkte, centrinio vertybinių popierių depozitoriumo, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 909/2014 2 straipsnio 1 dalies 1 punkte, operatorius; mokėjimo sistemos, kaip apibrėžta Europos Centrinio Banko reglamento (ES) Nr. 795/2014 (ECB/2014/28) ([9]) 2 straipsnio 1 punkte, operatorius; bet kurios kitos mokėjimo sistemos ar a mokėjimo kortele sistemos, kuriai taikomi Eurosistemos priežiūros politikos pagrindai ([10]) arba ECB peržiūrėta mažmeninių mokėjimo sistemų priežiūros sistema ([11]), operatorius (toliau bendrai – kvalifikuotosios finansų rinkų infrastruktūros);

d) kvalifikuotosios finansų rinkų infrastruktūros ypatingos svarbos paslaugų teikėjas, Eurosistemos tiesiogiai prižiūrimas pagal Eurosistemos priežiūros politikos pagrindus.

(9) interesų konfliktas – situacija, kai asmeniniai interesai daro įtaką arba gali būti suprantami kaip darantys įtaką nešališkam ir objektyviam jų pareigų ir įsipareigojimų vykdymui;

(10) asmeninis interesas – finansinio ar nefinansinio pobūdžio nauda arba galima nauda personalo nariui arba organo nariui, įskaitant, bet neapsiribojant, naudą tiesioginiam šeimos nariui (bet kuriam iš tėvų, vaikui, broliui ar seseriai), sutuoktiniui ar partneriui;

(11) trumpalaikė prekyba – tos pačios finansinės priemonės įsigijimas ir vėlesnis pardavimas arba tos pačios finansinės priemonės pardavimas ir vėlesnis įsigijimas 90 kalendorinių dienų laikotarpiu;

(12) anksčiau įsigytas turtas – draudžiamas turtas, kurį organo narys arba personalo narys įsigijo prieš uždraudžiant turtą arba prieš jam pradedant taikyti draudimą, arba kurį jie įgijo vėliau dėl aplinkybių, kurioms jie neturėjo jokios įtakos;

(13) privalumas – bet kokia dovana, svetingumas arba kitokia nauda (finansinio pobūdžio, natūra ar kitokio pobūdžio), kuria nėra kompensuojama už suteiktas paslaugas ir kurios gavėjas neturi teisės gauti;

(14) draudimo bendrovė – įmonė, kuriai taikoma viena ar kelios Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/138/EB ([12]) 13 straipsnio 1–6 punktuose pateiktos apibrėžtys, jeigu ji įtraukta į Europos draudimo ir profesinių pensijų institucijos draudimo įmonių registrą.

3 straipsnis

Kolizija su nacionalinėmis nuostatomis ir skirtingų etikos kodeksų taikymas

1. Kai pagal taikytiną nacionalinę teisę NCB negali įgyvendinti tam tikros šių gairių nuostatos, jis nedelsdamas apie tai informuoja ECB ir imasi jo turimų pagrįstų priemonių tokių nacionalinės teisės aktų keliamai kliūčiai įveikti, kad šios gairės būtų suderintai įgyvendintos visoje Eurosistemoje.

([7]) 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 909/2014 dėl atsiskaitymo už vertybinius popierius gerinimo Europos Sąjungoje ir centrinių vertybinių popierių depozitoriumų, kuriuo iš dalies keičiamos direktyvos 98/26/EB ir 2014/65/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 236/2012 (OL L 257, 2014 8 28, p. 1).

([8]) 2012 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 648/2012 dėl ne biržos išvestinių finansinių priemonių, pagrindinių sandorio šalių ir sandorių duomenų saugyklų (OL L 201, 2012 7 27, p. 1).

([9]) 2014 m. liepos 3 d. Europos Centrinio Banko reglamentas (ES) Nr. 795/2014 dėl priežiūros reikalavimų sistemiškai svarbioms mokėjimo sistemoms (ECB/2014/28) (OL L 217, 2014 7 23, p. 16).

([10]) Eurosistemos priežiūros politikos pagrindai, peržiūrėta redakcija (2016 m. liepos mėn.), paskelbta ECB interneto svetainėje www.ecb.europa.eu.

([11]) Peržiūrėta mažmeninių mokėjimo sistemų priežiūros sistema, 2016 m. vasario mėn., paskelbta ECB interneto svetainėje www.ecb.europa.eu.

([12]) 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/138/EB dėl draudimo ir perdraudimo veiklos pradėjimo ir jos vykdymo (Mokumas II) (OL L 335, 2009 12 17, p. 1).

2. Šių gairių nuostatos neturi įtakos griežtesnėms etikos taisyklėms, kurias nustato Eurosistemos centriniai bankai ir kurios taikomos jų personalo nariams ir jų organų nariams.

II SKYRIUS

Etiško elgesio standartai

1 DALIS

BENDRIEJI PRINCIPAI

4 straipsnis

Pagrindiniai principai

1. Eurosistemos centriniai bankai imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad vykdydami savo pareigas ir įsipareigojimus, jų personalo nariai ir jų organų nariai laikytųsi aukščiausių etiško elgesio standartų.

2. Vykdydami 1 dalyje nustatytą prievolę, Eurosistemos centriniai bankai, visų pirma, imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad jų personalo nariai ir jų organų nariai veiktų sąžiningai, nepriklausomai, nešališkai, pagarbiai ir diskretiškai, vengdami bet kokios formos netinkamo elgesio ar priekabiavimo, ir nepaisydami asmeninių interesų, taip palaikydami ir skatindami visuomenės pasitikėjimą Eurosistema.

5 straipsnis

Bendravimas su išorės šalimis

Eurosistemos centriniai bankai imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad jų personalo nariai ir jų organų nariai, susitinkantys su išorės šalimis, ypač su finansinių paslaugų sektoriaus atstovais: a) išlaikytų neutralumą ir vienodas sąlygas bendraudami su tomis išorės šalimis; b) iki kiekvieno Valdančiosios tarybos pinigų politikos posėdžio laikytųsi septynių dienų tylos laikotarpio, kurio metu susilaikytų nuo kalbų ar kitų pastebėjimų, galinčių daryti įtaką lūkesčiams dėl būsimų pinigų politikos sprendimų; c) rengtų pagrindinius susitikimų protokolus ir d) vengtų bet kokio elgesio, kuris galėtų būti suprantamas, kaip suteikiantis išorės šalims bet kokius privalumus, įskaitant komercinio ar prestižinio pobūdžio privalumus.

2 DALIS

INTERESŲ KONFLIKTŲ PREVENCIJA IR VALDYMAS

6 straipsnis

Interesų konfliktai

1. Eurosistemos centriniai bankai įdiegia mechanizmą, skirtą valdyti situaciją, kai kandidatas, kuris bus paskirtas personalo nariu, susiduria su interesų konfliktu, kylančiu, *inter alia*, dėl ankstesnės profesinės veiklos, turimo finansinio turto, privačios veiklos ar asmeninių ryšių.

2. Eurosistemos centriniai bankai patvirtina vidaus taisykles, kuriose reikalaujama, kad jų personalo nariai ir jų organų nariai dirbdami vengtų bet kokios situacijos, kuri gali sukelti interesų konfliktą, ir praneštų apie tokias situacijas. Eurosistemos centriniai bankai imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad, pranešus apie interesų konfliktą, jis būtų tinkamai užregistruotas ir būtų prieinamos tinkamos priemonės tokiam interesų konfliktui išspręsti arba jį sušvelninti, įskaitant atleidimą nuo pareigų, susijusių su atitinkamu klausimu.

3. Eurosistemos centriniai bankai įdiegia mechanizmą, skirtą įvertinti galimus interesų konfliktus, kylančius dėl jų personalo narių ir jų organų narių vykdomos darbinės veiklos pasibaigus tarnybos laikui, įskaitant atitinkamus pranešimo reikalavimus ir veiklos pertraukos laikotarpius, ir tokių konfliktų išvengti.

4. Prireikus Eurosistemos centriniai bankai įdiegia mechanizmą, kad galėtų įvertinti ir išvengti galimų interesų konfliktų, kylančių dėl darbinės veiklos, kurią jų personalo nariai ir jų organų nariai vykdo neapmokamų atostogų metu.

7 straipsnis

Draudimas gauti privalumus

1. Eurosistemos centriniai bankai patvirtina vidaus taisykles, kurios draudžia jų personalo nariams ir jų organų nariams reikalauti, gauti ar priimti pažadą, kad jie patys arba bet koks kitas asmuo gaus bet kokį privalumą, bet kokiu būdu susijusį su jų oficialių pareigų ir įsipareigojimų vykdymu.

2. Eurosistemos centriniai bankai savo vidaus taisyklėse gali nustatyti 1 dalyje įtvirtinto draudimo išimtis privalumams, kuriuos siūlo centriniai bankai, NKI, Sąjungos institucijos ar įstaigos, tarptautinės organizacijos ir Vyriausybinės agentūros, akademinė bendruomenė, taip pat įprastinės ar nedidelės vertės privalumams, kuriuos siūlo privatus sektorius, jeigu pastaruoju atveju šie privalumai nėra dažni ir ne iš to paties šaltinio. Eurosistemos centriniai bankai imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad šios išimtys neturėtų įtakos ir negalėtų būti suvokiamos kaip turinčios įtakos jų personalo narių ir jų organų narių nepriklausomumui ir nešališkumui.

3 DALIS

PROFESINĖ PASLAPTIS IR PASINAUDOJIMO NEVIEŠA INFORMACIJA PREVENCIJA

8 straipsnis

Profesinė paslaptis ir draudimas atskleisti neviešą informaciją

Atsižvelgdami į profesinės paslapties reikalavimus, kylančius iš Europos centrinių bankų sistemos ir Europos Centrinio Banko statuto 37 straipsnio, Eurosistemos centriniai bankai imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad jų personalo nariai ir jų organų nariai laikytųsi jiems taikomų profesinės paslapties reikalavimų ir jiems būtų draudžiama atskleisti neviešą informaciją trečiosioms šalims, išskyrus atvejus, kai jiems buvo leista tokią informaciją atskleisti.

9 straipsnis

Draudimas pasinaudoti nevieša informacija

1. Eurosistemos centriniai bankai imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad jų personalo nariams ir jų organų nariams būtų uždrausta pasinaudoti nevieša informacija.

2. Draudimas pasinaudoti nevieša informacija apima bent jau neviešos informacijos naudojimą: a) sudarant asmeninius finansinius sandorius savo sąskaita arba trečiųjų asmenų sąskaita ir b) siekiant rekomenduoti arba paskatinti trečiąsias šalis imtis veiksmų remiantis ta nevieša informacija.

10 straipsnis

Bendrieji asmeninių finansinių sandorių principai

Eurosistemos centriniai bankai imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad jų personalo nariai ir jų organų nariai, vykdydami asmeninius finansinius sandorius savo sąskaita arba bet kurios trečiosios šalies sąskaita, privalėtų elgtis atsargiai, santūriai ir rinktųsi vidutinio laikotarpio ir ilgalaikes investicijas.

11 straipsnis

Konkretūs apribojimai, taikomi ypatingos svarbos asmeniniams finansiniams sandoriams

1. Atsižvelgdami į veiksmingumo, efektyvumo ir proporcingumo aspektus, Eurosistemos centriniai bankai priima vidaus taisykles, taikomas tiems personalo nariams ir organų nariams, kurie, vykdydami Eurosistemos uždavinius, turi prieigą,išskyrus vienkartinę, prie jautrios rinkos informacijos (toliau – asmenys, turintys prieigą prie jautrios rinkos informacijos), ir nustato konkrečius 2 dalyje įtvirtintus apribojimus, taikomus asmeniniams finansiniams sandoriams, kurie yra arba gali būti laikomi glaudžiai susijusiais su Eurosistemos uždavinių vykdymu (toliau – ypatingos svarbos asmeniniai finansiniai sandoriai).

2. 1 dalyje nurodytos vidaus taisyklės:

a) draudžia toliau nurodytus ypatingos svarbos asmeninius finansinius sandorius:

   i) kontroliuojamos įmonės išleistų nuosavybės ir skolos priemonių sandorius;

   ii) išvestinių finansinių priemonių, susijusių su kontroliuojamos įmonės išleistomis nuosavybės ir skolos priemonėmis, sandorius;

   iii) kolektyvinio investavimo subjektų, kurie paskelbė apie investavimo politiką, nukreiptą išimtinai į kontroliuojamas įmones, vienetų sandorius ir

b) riboja toliau nurodytus ypatingos svarbos asmeninius finansinius sandorius, visų pirma:

   i) užsienio valiutos, aukso, euro zonos valdžios sektoriaus skolos priemonių, draudimo bendrovių išleistų nuosavybės ir skolos priemonių bei nekontroliuojamų įmonių išleistų nuosavybės ir skolos priemonių, kurias Eurosistemos centriniai bankai perka pagal bet kurią ECB turto pirkimo programą, sandorius;

   ii) su i papunktyje išvardintais asmeniniais finansiniais sandoriais susijusių išvestinių finansinių priemonių sandorius; ir

c) riboja trumpalaikę prekybą.

3. Atsižvelgiant į veiksmingumo, efektyvumo ir proporcingumo aspektus, pagal 2 dalies b ir c punktus priimtos vidaus taisyklės gali apimti bet kurį vieną ar daugiau iš šių atitinkamam sandoriui taikomų apribojimų:

a) draudimą;

b) reikalavimą gauti išankstinį leidimą;

c) reikalavimą pranešti *ex ante* ar *ex post*;

d) embargo laikotarpį, kurio metu toks sandoris nevykdomas.

4. Eurosistemos centriniai bankai savo vidaus taisyklėse: i) numato, kad asmenys, turintys prieigą prie jautrios rinkos informacijos, praneštų apie savo anksčiau įgytą turtą, kai dėl šio turto turėjimo kyla interesų konfliktas, susijęs su jų dalyvavimu vykdant Eurosistemos uždavinius; ir ii) nustato mechanizmą, kuriuo užtikrinama, kad dėl anksčiau įgyto turto kylantys interesų konfliktai būtų išspręsti per pagrįstą laikotarpį, įskaitant tai, kad gali būti pareikalauta per pagrįstą laikotarpį parduoti anksčiau įgytą turtą, dėl kurio kyla interesų konfliktai.

5. Eurosistemos centriniai bankai savo vidaus taisyklėse nustato sąlygas ir garantijas, pagal kurias šiame straipsnyje įtvirtinti specialūs apribojimai netaikomi prieigą prie jautrios rinkos informacijos turintiems asmenims, kurie savo asmeninio finansinio turto valdymą pagal rašytinę turto valdymo sutartį yra patikėję nepriklausomai trečiajai šaliai. Eurosistemos centriniai bankai savo vidaus taisyklėse gali numatyti, kad anksčiau įgytas turtas, dėl kurio nekyla interesų konfliktų, gali būti išsaugotas.

6. Eurosistemos centriniai bankai gali priimti vidaus taisykles, pagal kurias šiame straipsnyje įtvirtinti apribojimai būtų taikomi jų personalo nariams ir jų organų nariams, kurie nėra asmenys, turintys prieigą prie jautrios rinkos informacijos.

7. Eurosistemos centriniai bankai imasi būtinų priemonių, kad pakoreguotų savo vidaus taisykles, nustatančias konkrečius apribojimus ypatingos svarbos asmeniniams finansiniams sandoriams, kaip nurodyta 2 dalyje, kad atspindėtų Valdančiosios tarybos sprendimus.

III SKYRIUS

Bendradarbiavimas ir eurosistemos etikos kodekso įgyvendinimas

12 straipsnis

Nepriklausomos etikos ir (arba) atitikties užtikrinimo funkcijos

1. Eurosistemos centriniai bankai imasi būtinų priemonių siekdami užtikrinti, kad jie turėtų specialią etikos ir (arba) atitikties funkciją – kuri yra pagrindinė rizikos valdymo funkcija – kuri padėtų jų sprendimus priimantiems organams įgyvendinti Eurosistemos etikos kodeksą. Etikos ir (arba) atitikties užtikrinimo funkcija turi turėti atitinkamą statusą, autoritetą ir nepriklausomumą, būtinus jos užduotims atlikti. Ji atsiskaito tiesiogiai – hierarchine arba funkcine prasme – atitinkamo Eurosistemos centrinio banko aukščiausiam valdymo lygmeniui. Jai suteikiami pakankami ištekliai, kad ji galėtų vykdyti savo užduotis, neatsilikti nuo susijusių pokyčių ir išlaikyti savo ekspertines žinias aktualias.

2. Etikos ir (arba) atitikties užtikrinimo funkcijos įsipareigojimai, susiję su Eurosistemos etikos kodeksu, apima: a) patarimus ir gaires dėl Eurosistemos etikos kodekso aiškinimo ir taikymo; b) informuotumo didinimą ir privalomo mokymo organizavimą; c) atitikties rizikos identifikavimą ir vertinimą; d) atitikties stebėseną ir tikrinimą; e) pranešimą apie nesilaikymo atvejus; f) atitinkamo Eurosistemos centrinio banko vidaus taisyklių ir praktikos rengimą arba prisidėjimą prie jų rengimo ir g) atitinkamo Eurosistemos centrinio banko metinės ataskaitos parengimą, kaip nurodyta 15 straipsnio 1 dalyje.

3. Eurosistemos centriniai bankai imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad jų etikos ir (arba) atitikties užtikrinimo funkcija būtų tinkamai ir laiku įtraukta sprendžiant klausimus, kurie gali turėti įtakos Eurosistemos etikos kodeksui.

4. Eurosistemos centrinių bankų etikos ir (arba) atitikties užtikrinimo funkcija informaciją, gautą vykdant savo pareigas, tvarko kuo konfidencialiau bei apdoroja ir saugo visus asmens duomenis pagal taikytinas duomenų apsaugos taisykles.

5. Tais atvejais, kai Eurosistemos centrinių bankų etikos ir (arba) atitikties užtikrinimo funkcija atlieka ir vykdo kitus uždavinius ir pareigas, Eurosistemos centriniai bankai imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad visi tokie uždaviniai ir pareigos būtų suderinami su pačia etikos ir (arba) atitikties užtikrinimo funkcija arba su organizacijos padalinio, su kuriuo etikos ir (arba) atitikties užtikrinimo funkcija yra organizaciniu požiūriu susijusi, uždaviniais ir pareigomis.

13 straipsnis

Atitikties priežiūra

1. Eurosistemos centriniai bankai turi įdiegtus mechanizmus, skirtus stebėti, kaip laikomasi šias gaires įgyvendinančių taisyklių. Stebėsena, visų pirma, apima atitiktį vidaus taisyklėms, kuriomis įgyvendinami konkretūs 11 straipsnyje numatyti apribojimai, taikomi ypatingos svarbos asmeniniams finansiniams sandoriams, ir, kai tinkama, reguliarius ir (arba) *ad hoc* atitikties patikrinimus.

2. Atitikties stebėjimas nedaro poveikio vidaus taisyklėms, pagal kurias gali būti atliekami vidiniai tyrimai, jeigu įtariama, kad jų personalo narys ar jų organo narys pažeidė šias gaires įgyvendinančias taisykles.

14 straipsnis

Pranešimai apie nesilaikymą ir tolesni veiksmai

1. Eurosistemos centriniai bankai priima vidaus taisykles dėl informavimo apie pažeidimus ir vidaus procedūras, taikomas pranešant apie šių gairių įgyvendinimo taisyklių nesilaikymą. Tokios vidaus taisyklės ir procedūros apima priemones, skirtas užtikrinti apie nesilaikymo atvejus pranešančių asmenų tinkamą apsaugą.

2. Eurosistemos centriniai bankai imasi būtinų priemonių, skirtų užtikrinti, kad dėl galimų nesilaikymo atvejų būtų imamasi tolesnių veiksmų, įskaitant, kai tai tinkama, proporcingų drausminių priemonių taikymą, vadovaujantis taikytinomis drausmės taisyklėmis ir procedūromis.

3. Apie visus svarbius incidentus, susijusius su šias gaires įgyvendinančių jų vidaus taisyklių nesilaikymu, Eurosistemos centriniai bankai, vadovaudamiesi taikytinomis vidaus procedūromis, per Organizacinės plėtros komitetą ir Vykdomąją valdybą nedelsdami praneša Valdančiajai tarybai ir tuo pat metu informuoja Audito komitetą ir ECC.

IV SKYRIUS

Baigiamosios nuostatos

15 straipsnis

Ataskaitų teikimas ir peržiūra

1. Eurosistemos centriniai bankai perduoda ECC savo metinę ataskaitą apie šių gairių įgyvendinimą, kad būtų galima keistis informacija apie šių gairių įgyvendinimą ir rengti būsimas peržiūras ir (arba) sudaryti sąlygas bendriems metodams kurti, kaip nurodyta 12 straipsnio 2 dalyje.

2. Valdančioji taryba peržiūri šias gaires bent kartą per trejus metus nuo dienos, iki kurios, kaip apibrėžta 17 straipsnio 2 dalyje, vėliausiai turėjo būti taikomos taisyklės ir priemonės, kuriomis įgyvendinamos šios gairės, arba ECC rekomendavus.

16 straipsnis

Panaikinimas

1. Gairės (ES) 2015/855 (ECB/2015/11) yra panaikinamos.

2. Nuorodos į Gaires (ES) 2015/855 (ECB/2015/11) laikomos nuorodomis į šias gaires ir skaitomos pagal šių gairių priede pateiktą atitikties lentelę.

17 straipsnis

Įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šios gairės įsigalioja tą dieną, kai apie jas pranešama NCB.

2. Eurosistemos centriniai bankai imasi būtinų priemonių šioms gairėms įgyvendinti ir joms vykdyti bei taiko taisykles ir priemones, kuriomis įgyvendinamos gairės, nuo 2023 m. birželio 1 d. NCB informuoja ECB apie visas šių gairių įgyvendinimo kliūtis ir ne vėliau kaip iki 2023 m. balandžio 1 d. praneša ECB apie su šiomis priemonėmis susijusius tekstus ir priemones.

18 straipsnis

Adresatai

Šios gairės skirtos visiems Eurosistemos centriniams bankams.

Priimta Frankfurte prie Maino 2021 m. lapkričio 2 d.

ECB valdančiosios tarybos vardu
ECB Pirmininkė
Christine LAGARDE

PRIEDAS

Atitikties lentelė

Gairės (ES) 2015/855 (ECB/2015/11)	Šios gairės
1 straipsnis	2 straipsnis
2 straipsnis	1 straipsnis
3 straipsnis	/
4 straipsnis	/
5 straipsnis	13 straipsnis
6 straipsnis	14 straipsnis
7 straipsnis	9 straipsnis
8 straipsnis	11 straipsnis
9 straipsnis	6 straipsnis
10 straipsnis	7 straipsnis
11 straipsnis	16 straipsnis
12 straipsnis	17 straipsnis
13 straipsnis	15 straipsnis
14 straipsnis	18 straipsnis